

Faraonisch

Het contract van Messi: 511.540.545 miljoen euro voor vier jaar, zijnde 139 miljoen euro bruto per jaar, waar na belastingen nog 75 miljoen van overblijft. © AFP

Lionel Messi: 434 miljoen aan salaris en premies voor vier jaar en nog eens 76 miljoen over diezelfde periode aan beeldrechten. Tel op en je komt uit bij 511.540.545 miljoen euro voor vier jaar, zijnde 139 miljoen euro bruto, waar na belastingen nog 75 miljoen van overblijft. Het had ook 555 miljoen bruto kunnen zijn, had hij alle prijzen gewonnen waar een premie aan verbonden was.

Dat is lang niet alles. Forbes schat zijn publicitaire contracten met onder meer adidas (20 miljoen) en met Gatorade, Huawei, MasterCard en Mediapro op in totaal 30 miljoen euro. Slotsom: de laatste jaren heeft Lionel Messi afgerond 170 miljoen euro per jaar (139 + 30) verdiend.

Forbes zat er dus naast. Die hadden het totale inkomen van Messi vorig jaar, dus nog vóór de pandemie, geschat op een goeie 86 miljoen euro bruto. In het echt verdient hij ongeveer 86 miljoen netto en dat is toch wel een heel verschil. Forbes had zijn basissalaris juist maar sloeg de bal compleet mis met premies en portretrechten. Als Messi dit seizoen uitspeelt - hij moet niet eens blijven - krijgt hij nog eens 39 miljoen euro van de eerder afgesproken 66 miljoen getrouwheidspremie. Ik zit al van bij het begin bij deze krant, Messi brengt mij op ideeën.

Dat contract van Messi is niet zo ingewikkeld als men ons wil laten geloven. Die premies voor elke titel/prijs zijn de normaalste zaak van de wereld. Het kan nog gekker: honkballer Alex Rodriguez tekende ooit een contract bij New York Yankees voor tien jaar ter waarde van 275 miljoen dollar garandeerd en liet in een aparte clausule opnemen dat hij tien jaar lang minstens twee miljoen dollar meer moest verdienen dan de op één na best betaalde collega op zijn positie, de korte stop.

Vergelijkingen met Amerikaanse contracten zijn een beetje onzinnig. Messi speelt voetbal en zoals bekend is de planeet voetbal - behalve in de VS - een economische jungle. Waarmee we komen tot dé hamvraag: hoe is het in godsnaam mogelijk dat iemand zoveel geld krijgt? Of: hoe is het te verantwoorden dat één lid van een team een kwart van de totale salarismassa opsoupeert?

Het antwoord daarop is niet simpel. Op het eerste gezicht lijkt het onverantwoord, maar toen Michael Jordan voor het seizoen 1995-1996 terugkeerde bij de Chicago Bulls kreeg hij 33 miljoen dollar betaald, terwijl het totale salarisplafond voor de rest van het team 23 miljoen dollar bedroeg.

Dat de Bulls door het salarisplafond braken (en daar een luxetaks voor betaalden) werd destijds goedgekeurd door alle teams omdat de comeback van Jesus II de business van de NBA goed zou doen. Dat hadden ze goed ingeschat. Overigens kunnen die jordaneske bedragen en loonverschillen in de NBA van vandaag niet meer, omdat ook toppers aan barema's onderhevig zijn. Het bedrag dat Jordan destijds kreeg zou na inflatiecorrectie vandaag 50 miljoen waard zijn.

De best betaalde speler in de huidige NBA is Stephen Curry met 43 miljoen dollar. De minst betaalde met evenveel seizoenen (12) op de teller, moet minstens 2,5 miljoen dollar verdienen. Dat is zeventien keer minder. FC Barcelona betaalt Messi duizend keer meer dan de minst betaalde speler in La Liga en niks of niemand die dat verhindert. Er is ook geen sprake van een plafond, van barema's of van een koppeling aan inkomsten. Onder meer door Messi te overbetalen heeft Barcelona een schuld opgebouwd van 1,1 miljard euro.

De Madrileense krant *El Mundo*, die de bedragen in de openbaarheid bracht, noemt het een faraonisch contract. Faraonisch, een schitterend adjectief, moeten we meer gebruiken. Er is om te beginnen al die morele kwestie: hoeveel te veel mag de mens verdienen die beter is in een kunstje opvoeren dan de rest van de wereld? Dat is een lastige, want dat heeft te maken met de vrije markt.

In het paradijs van de vrije markt, de VS, is dat alvast beperkt. Alleen als in de NBA de inkomsten volgend jaar ineens het tienvoudige zouden bedragen, zullen de salarissen met die factor stijgen. Alle salarissen, voor alle duidelijkheid. Herverdeling en evenwicht in de salariering, zeker in teamsport, zou voorop moeten staan.

Dat mechanisme is in voetbal totaal afwezig. Het faraonisch contract van Messi is het ultieme bewijs dat de financial fair play-regels van de UEFA te laks zijn, dat ze bij de Spaanse Liga en bij uitbreiding in het voetbal geen idee hebben waar ze mee bezig zijn, maar vooral dat bestuur en management van FCB compleet incompetent is en/of de weg kwijt.

Dit bewijst ook eens te meer dat voetbal onderhevig is aan wat economie surpluswinst heten: hoger vergoed worden dan nodig om in voldoende mate te produceren. Spelers, makelaars, clubmanagers, trainers, iedereen in het voetbal wordt te veel betaald.

Er is om te beginnen al een morele kwestie: hoeveel te veel mag de mens verdienen die beter is in een kunstje opvoeren dan de rest van de wereld?